

Wychowanie i profilaktyka w szkole i placówce

Reforma edukacji od nowego roku szkolnego 2017/2018

Zmiany w przepisach

Nowa ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*
(Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz. 59)

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

» podstawa
programowa 2017

Dobra
Szkoła

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (1)

- Z dniem **1 września 2017 r.** na mocy przepisów ustawy *Prawo oświatowe* wprowadzono warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły.

(art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26)

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (2)

- W definicji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawie programowej kształcenia ogólnego (art. 4 pkt. 24) rozszerzono zakres zadań o **treści wychowawczo-profilaktyczne** dla szkoły, w tym do **realizacji na zajęciach z wychowawcą**.

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (3)

- Zgodnie z przepisem art. 26 ustawy

Prawo oświatowe,

nastąpi połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (4)

- Program wychowawczo-profilaktyczny będzie uwzględniał wnioski z przeprowadzonej **diagnozy potrzeb** wychowawczych i środowiskowych danej społeczności szkolnej.

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (5)

- Takie połączenie obu programów uwzględnia **całościowe oddziaływanie wychowawcze** wraz z **uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi** w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (6)

- Uchwalanie **programu wychowawczo-profilaktycznego** szkoły lub placówki jest kompetencją rady rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

(art. 84 ust. 1–3 oraz ust. 5 ustawy *Prawo oświatowe*)

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (7)

- Jeśli rada rodziców **w terminie 30 dni** od dnia rozpoczęcia roku szkolnego (do 30 września każdego roku) nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną, program ten ustala dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny.

(art. 84 ust. 1–3 ustawy *Prawo oświatowe*)

Zmiany w przepisach – prawo oświatowe (8)

- W szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne oraz w szkołach i placówkach niepublicznych program wychowawczo-profilaktyczny ustala organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.

(art. 84 ust. 5 ustawy *Prawo oświatowe*)

Nowa definicja wychowania

Wychowanie to **wspieranie dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

(art. 1 pkt 3 ustawy *Prawo oświatowe*)

Kierunki zmian podstawy programowej

- Wzmocnienie wychowawczej i profilaktycznej funkcji szkoły poprzez szersze uwzględnienie w podstawie programowej zadań wychowawczo-profilaktycznych.
- Poszerzenie problematyki edukacji dla bezpieczeństwa, w tym o ratownictwo medyczne.
- Ustalenie zakresu treści nauczania i liczby godzin zajęć poszczególnych przedmiotów, umożliwiającym nauczycielom rozwijanie umiejętności pracy zespołowej uczniów, rozwiązywanie problemów i realizację projektów edukacyjnych.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły

W podstawie programowej kształcenia ogólnego określono zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, w tym do realizacji na zajęciach z wychowawcą, oraz zadania wychowawcze w przedmiotach na każdym etapie edukacyjnym w poszczególnych typach szkół.

(art. 4 pkt 24 ustawy *Prawo oświatowe*)

Wychowawcza rola szkoły

Połączenie programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument – **program wychowawczo-profilaktyczny** – obejmujący:

- treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz
- treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

(art. 26 ustawy Prawo oświatowe)

Działalność wychowawcza szkoły (1)

- Należy do podstawowych **celów polityki edukacyjnej państwa**.
- Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem **rodziny i szkoły**, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie **właściwych warunków wychowania**.

Działalność wychowawcza szkoły (2)

- **Wychowanie** jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.
- Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do **wartości**.

Działalność wychowawcza szkoły (3)

- Szkoła ma zagwarantowaną **autonomię** w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który oprócz celów i zadań dydaktycznych oraz założeń związanych z szerszym kontekstem społecznym powinien także uwzględniać miejscowe priorytety wychowawcze i środki realizacji.

Działalność wychowawcza szkoły (4)

- W realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym szkoła ma obowiązek podejmować działania związane z miejscami ważnymi dla **pamięci narodowej**, formami upamiętniania postaci wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

Działalność wychowawcza szkoły (5)

- W opracowaniu i realizacji przez szkołę programu wychowawczo-profilaktycznego ważna jest stała bezpośrednia **współpraca z rodzicami** oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły.

Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych (1)

- Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu **obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw** uczniów.
- Zadaniem szkoły jest wzmocnienie poczucia **tożsamości narodowej**, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych, patriotycznych (2)

- Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu **tolerancji** i **szacunku** dla drugiego człowieka.
- Kształtuje postawę **szacunku dla środowiska przyrodniczego**, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska, rozwija zainteresowanie ekologią.

Bezpieczeństwo uczniów (1)

1. Wprowadzono uregulowanie prawne poszerzające **wspieranie bezpieczeństwa systemu oświaty**, w tym bezpieczeństwa uczniów i wszystkich pracowników szkół i placówek.

(art. 3 ust. 1, 3, 4 oraz art. 1 pkt 21 ustawy *Prawo oświatowe*)

Bezpieczeństwo uczniów (2)

2. Zobowiązano podmioty prowadzące działalność oświatową do zapewnienia **bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki**, w szczególności opieki nad osobami niepełnosprawnymi.

(art. 170 ust. 3 oraz art. 171 ustawy *Prawo oświatowe*)

Bezpieczeństwo uczniów (3)

3. Za działalność szkoły lub placówki odpowiada **organ prowadzący**, do którego należy:

- zapewnienie **warunków** działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- **wyposażenie** szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.

Edukacja informatyczna

- Szkoła, oprócz stwarzania uczniom warunków do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, ma również przygotowywać ich do dokonywania **świadomych i odpowiedzialnych wyborów** w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, **krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej**, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.

Edukacja zdrowotna

- W kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole podstawowej szczególnie ważną rolę odgrywa **edukacja zdrowotna**.
- Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

Wspomaganie rozwoju ucznia

- Szkoła oraz poszczególni nauczyciele mają prowadzić działania mające na celu **indywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia**, stosownie do jego potrzeb i możliwości.
- **Uczniom z niepełnosprawnościami**, w tym uczniom z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, nauczanie dostosowuje się ponadto do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

Działalność edukacyjna szkoły

Określona jest przez:

- szkolny zestaw programów nauczania,
- **program wychowawczo-profilaktyczny** szkoły.

Szkolny zestaw programów nauczania oraz program wychowawczo-profilaktyczny szkoły mają tworzyć **spójną całość** i muszą uwzględniać wszystkie **wymagania opisane w podstawie programowej**.

- Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.
- Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele podejmują działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (1)

- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych, w tym występowanie przed publicznością;
- efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- gotowość do twórczej i naukowej aktywności uczniów oraz zaciekawienie ich otaczającym światem;

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (2)

- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- praca w zespole i społeczna aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

Dziękuję za uwagę!

<http://www.ore.edu.pl/Program-Wychowawczo-Profilaktyczny/>

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

» podstawa
programowa 2017

Dobra
Szkoła

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI